

МИНТА, ИМИШЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 15 & 16.

СЪМБЪТЪ, 12. шѣ 19. АПРІЛЕ.

1852.

Copia copiae.

Ad 555/845.

Testamentum

pie denati Medicinae Doctoris,
Simeonis Romontzai.

Memor humanae fragilitatis ac incerti vitae termini; omnes enim, ut nascimur, naturae penso solvendo irrevocabili Creatoris legi subijcitur, memor quoque quo summo terrae Principi Clementissimo, cujus intemerata fidelitate, charae Patriae, cujus tenerrimo amore, nationi meae, cujus summo affectu ac sincero, toti Publico, cujus singulari ducor studio, vel post fata mea servire valeam, conscius illius, quantas anxietates ac miseras pati debuerim; donec ad Medicinae lauream pertigissem tum ob sumtuum defectum, tum ob Patronorum in opiam, dein et illius memor, quod eminentia ingenia, in pauperioris sortis individuis, ob defectum mediorum cum detrimento totius publici sepulta haerere cogantur: ideo, dum adhuc corpore sano ac vegeto, speque ulterioris continuandae lucis usurae menteque integra divina miseratiune gauderem, animo deliberato voluntateque liberrima, et dum qua coelebs, nullo ex propriis lumbis descendente haerede gauderem, ad casum mortis de substantia mea proprio Marte acquisita hanc firmam, inalienabilem, et perpetuam ultimae meae voluntatis disposi-

Копиѣ де не копиѣ.

La 555/1845.

ТЕСТАМЕНТЪЛ

Феричитълаѣ Доктор де Медицинѣ
СМЕОНЕ РОМОНЦАИ.*)

Адъкъндъши аминте де фрацилитатеа оменеаскъ шѣ де капетъла чел пешитът ал виедеѣ ачестеѣа, къѣѣ тодѣ към не наштем, дндатъ, дънъ че днплинѣм кърскл патрѣѣ, не съпънем ла леѣеа чеа перевозабилъ а Креаторѣлаѣ, — адъкъндъши аминте шѣ де аѣеа, към аш пѣтеа серви шѣ дъпъ мѣртемѣ Клементѣсимѣѣ Сале Маѣстѣдѣѣ пентрѣ каре пѣстрез о фиделитате не пѣтатъ, — към патрѣѣѣ ѣеле, спре каре ам чеа маѣ вѣе амѣре, — към падиѣнѣѣ ѣеле пентрѣ каре съпъ апрѣне къ чел маѣ инфокат шѣ маѣ сѣнчер афект, — към дитрегълаѣ пѣвлѣк, спре каре ѣе атраѣе зп зѣл сѣнъларѣѣ, — сѣѣнд шѣ аѣеа, къ къте стрѣмторѣѣѣ шѣ мѣсерѣѣ ам тревъѣт а сѣѣерѣ, пѣпъ пѣтѣѣ ѣерѣта Дѣпломѣ де медицинѣ, атът пентрѣ дефектъла еспенселор, кът шѣ дѣн лѣнеа патронѣлор, маѣ дн ѣртъ адъкъндъши аминте шѣ де аѣеа, къ къте инѣенѣѣ еминенте ла индѣвѣзѣѣ де стареа маѣ съракъ сънт сѣлѣте а рѣтънеа дитронате дн пешѣѣнѣѣ пентрѣ дефектъла мѣжлѣчелор, спре даъна пѣвлѣкълѣѣ дитрегъ: — пентрѣ аѣеаа фѣѣнд дѣкъ къ трън тарѣ шѣ съпътос, авънд спераре де а маѣ трѣѣ, — шѣ дѣн мѣсерѣкордѣѣ лѣѣ Дѣмнезеѣ къ минте дитрегъ, ѣмѣѣ дѣлѣбератъ шѣ чеа маѣ лѣберъ воѣѣ, — сар ка чѣлѣне (не-дѣсѣрат) неавънд пѣче зп ереде (Кѣлронот,) моштенѣлор дѣн трънъла ѣеѣ, мѣам проуѣс съ фак,

*) Ачест Докъментъ, ѣерѣѣ а фѣ сѣнъѣстрат прип тѣте алтареле шѣ вѣвлѣотечеле рѣтъне; сар DD. Профѣсорѣ шѣ тѣперѣмеа сколарѣ рѣтънъ съ пѣшѣѣ зѣте а сѣпъѣѣстра вѣѣѣѣѣкѣа ѣеѣорѣѣ а рѣтънъсѣтълѣѣ Мѣченате прип сервареа пѣѣелѣѣ лѣѣ ла дѣкѣѣѣереа веркърѣѣ ал сколаѣстѣк. — Р.

tionem facere institui, imo facio et instituo per praesentes :

1. Immortalem animam immenso suo Creatori, corpus vero Matri terrae tribuendo, si me Vienae mori contingeret, in Classe 2-a, more hic solito, et ritu Greco-Catholicorum sepeliri volo, expensis e substantia mea reliquaria supportatis, et in hoc casu ad fundum Nosocomii hujatis Civilis solvantur 5 fl. C. M. et ad fundum pauperum itidem 5 fl. C. M.; in illum autem casum, si mors mea in Patria mea subsequuta foret, conditioni et religioni Greco-Catholicae conformiter ad quietem aeternam reponi cupio.

2. In incrementum culturae Juvenum Transilvanorum destino, ac relinquo in deposito apud V. Capitulum Balásfalvense 44 Status Obligationes cum 5 % h. e. 44,000 fl. computando florenum a 3-bus vicissimariis. et quidem sine discrimine, signanter vero in dotationem juvenum pauperum nobilium, inter quos, si mei consanguinei fuerint requisitis qualitatibus gaudentes, illi praeferantur: in defectu vero nobilium, etiam pauperioris sortis, subintellecto eo, ut hi scientiis susceptis se totos devoveant, eminere studeant, imprimis Cultum Dei et Religionem prae oculis habeant, et moribus praelucere intendant; scientiae enim absque bonis moribus perniciosae potius quam proficuae sunt Reipublicae.

3. Numerum juvenum pro impetrando stipendio pro nunc haud designare valeo, cum exacte de summa et quantitate interusuriorum certus esse non possim; nam tractu temporis de fundationali Capitali quaqua demum ratione intercalaria interusura exurgere possunt, quae cum nutu et assensu Patroni fundationis meae in meliorem subsistentiam juvenum jam fundatorum, vel vero in auctionem illorum numeri convertenda erunt.

4. Stipendia alumni in ratis menstrualibus penduntur eo usque, donec plenarie cursum scientiarum absolverint, ex quali autem Cassa, stipendium pen-

ла кася торції мене, дін авѣреа меа че о кьштигаѣ кь сьдѳреа фецеѣ мене, ачеаста диспъсцьїне статорникъ, таре, шї нестръмътавиле а воѣ мене чеї маї деѣре зрмъ, ва о шї фак, шї о іncitъvez prin зрмътѳреа:

1. Дъндзмї сѳлетъла чел немърїторїз Креаторїзлї сьъ челї некъпрїнс, еаръ трънъл пьмънтълї, мамѣї лї, дореск а фї днрпоат дъпъ рїтъл греко-католик, шї де с'ар дотъмпла сь торїз дн Вїена, конформт класѣї де а дѳа дъпъ обїчеїзл де аїчї — пьртънд спеселе дн ретаса меа авере, шї дъндъсе дн кася ачеста ла фъндъл сїталълї чївиле де аїчї 5 флоренї m. k. шї ла фъндъл сьрачїлор еаръшї 5 ф. m. k., — еаръ дн кася ачела кьнд шї с'ар дотъмпла тѳртеа дн патрїа меа чеа їзвїтъ, дореск еаръшї а фї днморъмътат конформт кондїцїзней шї релїцїзней греко-католиче.

2. Пентрѣ днаїнтагеа жънїлор ромънї дн кълъзрѣ дестїн шї лас дн деносїт ла венеравїлъ канїтъл дн Блаж 44 де обвлїчїзнї де але статълвї кь 5 процент ад. 44,000 ф., компътънд фїорїнъл дн треї вічерї (сѳардї) шї ад. фърѣ деосевїре; еаръ анъмїт пентрѣ дн дѳеа жънїлор ромънї днптрѣ новїлїї чеї сьрачї, днптрѣ карїї де се вор афла шї ръденїї де але мене провъзъдїї кь квалїтъдїї пофїте, сь аївъ преферїндъ, — еаръ дн дефектъл жънїлор ромънї днптрѣ новїлїї чеї сьрачї, сь се днпъртъшїаскь шї жънїї дн стареа маї сьракъ а ромънїлор, днделегъндъсе ачеа, кь шї ачелїтїа сь се жертѳескь кь тотъл счїїнделор спре каре се дъзрѣ, — сь стъдїезе а етїнеа, — днптрѣ тѳте сь аївъ днаїнтеа окїлор кълъла Дъмпнезеескь шї релїцїзнеа, шї сь се сїдеаскь а стрълъчї кь пьравзрїї въне, кь счїїнделе фърѣ ачестеа сьнт маї мълт пернїцїѳсе, де кьт днаїнтътѳре пентрѣ статъ.

3. Пентрѣ тїмпъла де фадъ нъ потъ дефїце пьтъръл жънїлор ачелора, карїї сьнт сь капете сгїпендїѣ, фїїнд кь анъмїт нъ счїз нїчї сьта нїчї квантїтагеа їнтеръсърїлор, — кьчї кь декърѳереа тжмїлвї дн канїталъл фъндационал, сеаѣ дн алт модъ, се пот наште їнтеръсърїї днтревенїтѳре карїї кь днвоїреа шї кь адсенса дн патронълвїї де фъндацизнеа меа се пот аплїка спре днвнптъдїїреа де сьвсїсгїндъ а жънїлор провъзъдїї кь фъндацизнеа ачаста, саѣ спре днпъмъдїре де пьтъръл ачелора.

4. Сгїпендїїле сь се деа дн пате менструале пьвъ атънчї, пьвъ кьнд вор авсолвї кьрєл счїїнделор, — їаръ дн каре касъ сь се адманъе сгї-

datur, hoc a circumstantiis loci et Patroni foundationis dispositione pendebit.

Quam primum haec mea fundatio initium capere poterit, ex annuis interusuriis interteneantur juvenes, et quidem:

- a) In Orphanotrophio Cibiniensi ad linguam germanicam bene addiscendam, et Scholas humaniores addiscendas sive absolvendas, ex quibus juvenibus dein Claudiopol, ad Cursum Philosophicum absolvendum, annuatim cum 60 fl. C.-M.
- b) Ex his vel etiam aliis juvenibus, qui linguae germanicae optimesunt gnari et Cursum Philosophicum cum Eminentia absolverunt, alantur Viena ad addiscendas scientias, ad quas quisque inclinationem habuerit, uti Medicinam, Mathematicam, Mechanicam cum adjuto 300 fl. C.-M. annuatim.
- c) Qui vero linguae germanicae gnari non fuerint, talentum autem habuerint optimum, Cursumque Philosophicum cum Eminentia absolverunt, illi alantur Pestini ad addiscendam Medicinam vel alias scientias, annuatim cum 300 fl. C.-M.
- d) Schemnitii vero ad addiscendas scientias Montanisticas aequae annuatim cum adjuto 300 fl. C. M., subintellecto eo, ut hi quoque germanicam linguam optime calleant, et Testimonium e Philosophia cum Eminentia habeant.
- e) Qui vero Jurisconsulti, Advocati sive Procuratores esse cupiunt, illi ad cursum Juridicum absolvendum habeant Claudiopol 80 fl. C. M. annuatim, finito Cursu Juridico Claudiopoli cum Eminentia, habeant Vászrhelyini quoque hoc Stipendium ad faciendum examen rigorosum.
- f) Juvenes nobiles, qui cursum scholasticum cum Eminentia absolverunt, remediis vero destituti ad officia publica et Dicasteria applicandi et linguae germanicae optime sunt gnari, habeant Viena annuatim 300 fl. C.-M. donec salarium acceperint.
- g) Siqui ex juvenibus in Orphanotrophio Cibiniensi existentibus, Picturae vel Architecturae operam dare vellent, habeant Viena annuatim 300 fl. C.-M.
- h) Pari modo ex juvenibus in Orphanotrophio Cibiniensi existentibus, qui Cibinii, Coronae vel Viena picturae penes mercatores rei mercantili operam dare vellent, habeant Cibinii, Coronae, 60 fl. C.M., Viena vero 300 fl. C.M., donec solu-

pendia, va atჟრა дела чирკვებრლე დოკლავი ში дела დესუზუზიუნეа патронავი de ფუნდუზიუნე.

დუდატე че се ва დუჩენე ачеаста атеа ფუნდუზიუნე, დიу интерუსურილე челе аნვალე сь се дитრედი-нэ ჯვნი, ში ადიკь:

- a) დი Орфанотროფია дела Сивийс спре а дувь-და ვინე ლიშვა ჟერმანუ, спре а дувьდა ში а абсолви скóлеле ჟანიóრე, დიტრუ კარე ჯვნი ანოი сь се ტრუმიტუ ლа Кляжкэ пентრუ абсол-ვირეа კვრესავი de ფილოსოფიу, пе аи кэ стипен-დიу de 60 ф. т. к.
- b) Дитრ'ачештэ ჯვნი, орэ ში алуи, карэ шчэи в-не ლიშვა ჟერმანუ ში ავ абсолвит კვრესა фило-софიკ кэ еминенциу, сь капете ვи аჯვტ de 300 ф. т. к. пе аи ლа Вiena пентრუ დувьდა-რეа счиинцелор ачелора спре каре фие каре ва авеа аплекарე, прехвм: спре арта медику, ма-тематику, механику.
- c) Iარუ კარე ნэ вор шტი ლიშვა ჟერმანუ, დარ вор авеа იუნენი ვენ ში вор абсолви კვრესა фило-софიკ кэ еминенцие, ачეა сь се კრეасკუ ლа Пештеа пентრუ დувьდარეа de mediку, саџ de алте счиинце кэ адист de 300 ф. т.к. пе аи.
- d) ლა Шемნიц пентრუ დувьდარეа счиинцелор монτανისტичე იარუш кэ адист de 300 ф. т. к. пе аи, დიდელეზუნდვსე ачეა, кэ ში ачешტია сь шტие ვინე ლიშვა ჟერმანუ, ში დიу ფილოსოფიу сь აივუ ტესტიმონიу кэ еминенциу.
- e) Iარუ კარე დორესკუ а фэ იპრისტე, адовоკაцэ, саџ პროკვრატორე, ачეია сь აივუ ლа Кляж 80 ф. т.к. пе аи спре абсолვირეа კვრესავი იპრიდუ, — დუ-პუ აკვრვია ფინირე кэ еминенциу сь აივუ стипендиа ачеста ში ლа М. Огиорхеиу спре დენერეа de есаменва რივროз.
- f) ჯვნიი ნოვილ, карэ ფინირუ კვრესა სკოლასტიკ кэ еминенциу, დარ сьнт ლინციუ de მიჯლოче de а сьვისста დი ანალიკარეა ლа офицირლე челе ნუ-ვლიче ში ლа დიკასტერი, ში счиэ ვინე ლიშვა ჟერ-მანუ, сь აივუ пе аи ლа Вiena 300 ф. т. к., ნუნუ вор кьпэта салару.
- g) De კვშვა დიტრუ ჯვნი დიу орфанотროფია de ლа Сивийс вор დორე а дувьდა ნიკტურუ, архите-კტურუ, ачეია сь აივუ ლа Вiena пе аи 300 ф. т. к.
- h) Асемеenea დიტრუ ჯვნი დიу орфанотროფია de ლа Сивийс de вор вои а дувьდა ნიკტურა ლа Сивийс, Брашов орэ ლа Вiena, — саџ пе ლოგუ მერკატორე вор ვრეа а се დენრინდე დი арта мერкантил, ачეია сь აივუ ლа Сивийс ში Бра-

tionem acceperint, subintellecto eo, ut hi omni anno a suis superioribus de illorum progressu et moribus Patrono foundationis Testimonium mittant.

5. Juvenes, qui ex studiis Eminentiam non habuerint, vel inter primos saltem 1-ae Classis non fuerint, careant meo beneficio, ideo omni anno facta tentamine, de facto in studiis progressu V. Capitulo Testimonium exhibeant.

6. Cum ego substantiam reliquariam non in mea Patria sed in Principatu Moldaviae acquisiverim, ideo illos, qui beneficio meae foundationis Medicinae lauream consecuti fuerint, in exercenda praxi ad Transilvaniam solummodo restringendos haud esse volo.

7. Super capitali hoc, Nr. 2 adnotato, velut fundatione Ramontziana expediantur formales Litterae fundationales in perennem rei memoriam ad Archivum V. Capituli Greco-Catholici Balásfalvensis in Traussilvania illocandae.

8. Tota vero haec fundatio, nomine Simeonis Ramontzianae foundationis habeatur, non tam memoriae conservandae, sed incitamenti causa potius illorum, quibus divina misericordia modum praebet, ut exemplo hoc ad similem fundationem excitentur.

9. Nepotismum haud volo, nisi juvenes gaudent virtutibus et qualitatibus in hoc Testamento memoratis.

10. Si a me aliquod Testamentum factum inventum fuerit apud Ex. R. Gubernium, Cancellariam Transilvano-Aulicam, V. Capitulum Balásfalvense, nullum habeat vigorem, energiam, vim et effectum, solummodo hoc praesens valeat et in effectum deducatur.

11. Si post meum obitum a quocunque aliquo plenipotencia monstrata fuerit, nihil valeat, cum nemini plenipotenciam dedi, ut post meam mortem, de mea substantia et facultate disponat, sed dedi solummodo ad pecuniam a debitoribus exequendam, et si quis intuitu illius aliquid praetenderit, fraude et dolo utetur.

12. Neque alicui teneor vel debeo, excepto casu si Doctori curanti, in Pharmacopeo pro medicinis, vel pro hospitio solvendum habeam.

13. Si V. Capitulum hanc meam fundationem

пов 60 ф. тм., iar la Viena 300 ф. пълнъ вор къпъта плагъ, диделегъндъсе ачеа, къ ачешта дн тот авл аъ de a trîmite дела сънериоріи сѣи патронълѣи де фъндаціоне testimonіи деспре прогреса ши пѣравъріале сале.

5) Жъніи, каріи пѣ вор авеа дін стъдіи еминенціи, сѣи пѣ вор фі дитрѣ чеи дін тѣхъ къ класа де пріимѣ, сѣ пѣрдѣ белефіціала мѣи, — пентрѣ ачеа дн тот авл дѣпъ депънерѣа есаменълѣи фѣикаре сѣ арате вен. Капітѣла testimonіала деспре прогреса фѣкѣт дн стъдіи.

6) Фіинд къ еѣ пѣ къштѣгаітѣ авереа мѣа, че о лас, дн патриа мѣа, чі дн прінціпатѣла Молдавіѣи, — пентрѣ ачеа пѣ воіескѣ, на ачеіа каріи вор дн-вѣда арта де медицінѣ сѣ фіе рѣстрѣишіи пѣмаі ла Трансѣлваніа дн есердіціала де пракѣ.

7) Деспре капиталѣла ачѣста, днсемнат сѣнт Нрѣла ал 2леа, ка деспре фъндаціонеа Рамонціанѣ, сѣ се факѣ кърдѣи фортале фондационале, ши дитрѣ вечѣиікѣ адъчѣре амінте деспре лѣкрѣла ачѣста сѣ се депънѣ дн архѣвѣла вен. Кап. Г. К. дін Блаж дн Трансѣлваніа.

8) Дитрѣгѣ ачѣастѣ фъндаціоне сѣсе пѣмеаскѣ: „Фъндѣціонеа Сѣмеоне Рамонціанѣ“, пѣ агѣта пентрѣ помѣнірѣа пѣмѣлѣи, кът маі къ сѣмѣ пентрѣ а дндѣмѣа къ есеіпѣла ачѣста ши пе алціи, каріи дін мѣсерікордіа лѣи Дѣзмнезеѣ аъ тіжлѣче, а фаче ши дѣишіи асѣменеа фъндаціонѣи.

9. Нѣ вреаѣ непотісм, де пѣ кътва жѣніи вор фі провъзѣціи къ ачѣлеа вѣртѣціи ши вѣалігѣціи че се пѣтерарѣ дн тестаментѣла ачѣстѣ.

10. Де кътва се афѣл вѣрѣи тестаментѣ фѣкѣт де міне ла есел. р. гѣверніи, есел. р. канцѣларѣи трансѣлвано-аулѣкѣ, ла вен. кап. дін Блаж, ачѣла сѣ пѣ аівѣ нічѣ о валѣре, енерціи, пѣтере ши ефект, чі пѣмаі ачѣста де фацѣ сѣ аівѣ пѣтере, ши сѣ се дѣкѣ дн депѣнірѣе.

11. Де кътва дѣпъ мѣртѣа мѣа ѡрѣчінеа ар продѣче вреопленіотіинѣ, ачѣеа сѣ пѣ аівѣ нічѣ о пѣтере, фіинд къ еѣ пѣам дат німѣлѣи нічѣ о пленіотіинѣ, ка дѣпъ мѣртѣи сѣ діспѣнѣ деспре авереа мѣа; чі ам дат пѣмаі пентрѣ скѣтерѣа ванілѣр дела девілѣрѣи, ши де кътва чѣнеа сѣнт претѣстѣла ачѣла ва претѣнде чева, ачѣла ва дитрѣ-вѣінда вѣклѣмѣт ши дншѣлѣчѣне.

12. Нѣ сѣнт датѣрѣи німѣнѣи, афарѣ де касѣла де а пѣлѣти ла медікѣ каре мѣаѣ кърат, аѣ дн апѣтекѣ пентрѣ медіціни, аѣ пентрѣ оспіціи.

13. Де кътва венѣравѣла капітѣла пентрѣ лѣ-

ob multa negotia et officia administrare non poterit vel noluerit, tunc haec fundatio transponatur ad Ex. R. Gubernium Tranicum vel ad Ex. R. Tranico-Aulicam Cancellariam, vel ad aliud institutum Vienne, sub meo tamen nomine.

14. Administranti hanc foundationem solvantur omni anno 60 fl. C.-M.

Praeter 44,000 fl. C.-M. in Status Obligationibus a 5 %, quos pro educatione juvenum Transilvanorum sub Nro. 2 destinavi, relinquo adhuc sequentia:

1. Harum 44 status obligationum cupones, quos penes me habeo ad percipienda interusura.

2. Quatuor, dico non quatuor, sed sex status obligationes cum 4 %.

3. Tredecim integras status obligationes anni 1839 et sex obligationes status cum quinta parte harum obligationum, quarum numeri omni anno 1. Junii, et 1. Dec. extrahuntur, et postea series horum numerorum.

4. Pecunia pro quotidiana necessitate, quae de praesenti constat ex 1500 fl. C. M.; at haec summa variari potest.

5. Effigiem meam, quae iam Balásfalvam translata, nec non Diploma, et Literas nobilitares.

6. Utensilia; uti duos annulos diamantinos, acum pectoralem diamantinam, unum anulum aureum, 2. horologia aurea, cum catenis aureis, res paucas argenteas, uti pixidem pro servando sacharo, cochlearia argentea, parva 6 et unum majus, cultrum et forcellam argenteam. — Praeterea vestes, sive vestimenta, lectisternia etc. etc. prouti in consignatione facta idioma hungarico adnotavi, nec non minutias alias.

7. Testimoniales et Reversales V. Capituli super status obligationes cum 5 %.

8. Tria millia fl. V. V. apud D. Ladislaum Perceptorem ex venditione possessionis Csanadiensis, quam pecuniam levandam habet pro me meus Plenipotentarius D. Josephus Brentsan Rationum Consultor.

кърпиле ми официрпде челе тхлге нз ар нхтеа саѣ нз ар вреа съ администре ачеастъ амеа фондационе, атнчї съ се транспнъ ачеастъ амеа фондационе ла есел. р. гъвернз дїн Трансилванїа, орї ла есел. р. канцелърїз трансплано-авлїкъ, саѣ ла алт инстїтѣт дїн Віена, дар сѣнт ал теѣ нѣме.

14. Администраторъ ачестїї фондацинї съ аївъ не тот анъл 60 ф. мв.

Афаръ де чеї 44000 ф. м.к. дїн овлїгъчїзнїе статълї кз къте 5 процент, не карїї сѣнт прѣл ал 2-леа, дї децїнез пентрѣ едѣкъчїзнїеа жнїлор трансплванї, маї лас дїкъ зрѣтѣореле:

1. Лас кѣпонїї челор 44 де овлїгъчїзнї але статълї, не карї дї ам лънъг тїне пентрѣ прїмї-рѣа дїтервсѣрелор.

2. Лас 4, зїк, нз патрѣ, чї шесе овлїгачїзнї де стат кз къте 4 пр.

3. Лас 13 овлїгъчїзнї дїтречїї де але статълїї дела анъл 1839 шї 6 овлїгъчїзнїї де але статълїї кз а 5-а парте а овлїгъчїзнїлор ачестора, а кърор прї се траг дї тот анъл ла 1. лѣї Івнїѣ, Декемврие, шї дѣлъ ачеїа серїа нѣмерїлор ачестора.

4. Лас банїї не карї дї ам пентрѣ лїнселе челе де тѣте зїлеле, карїї акът дї тїмпъла де фадъ сѣнт 1500 фрї. м. к., дар' ачеастъ сѣтъ се поате стръмъта.

5. Лас портретъл теѣ кареле акъта е дѣсѣ ла Блажїѣ, асѣмене лас шї дїпломта шї кърчїїле новї-лїгаре.

6. Лас шї знеле алтеле прекът: 2 инеле кз дїамант, акъл чел де пент їаръ кз дїамант, зп инел де азр, 2 ороложїї де азр, кз катене де азр, пѣдїне инсѣрѣмїнте де арчїнт, прекът: пахарнїцъ, 6 лїнгърї тїчї де арчїнт шї зпа таре, кѣдїтъл шї фъркъца чеа де арчїнт, афаръ де ачестѣа вестмїнтеле челе де нѣргат, шї челе де пат, ш. а. Прекът ле дїсѣмнѣл дї консїгнъчїзнїеа че о фѣкъї дї лїтѣва зпгаръ, ш. а. маї тхлге търънчїше.

7. Лас тестїмонїалеле шї реверсалеле вен. канїтъл дѣспре челе 44 овлїгъчїзнї але статълїї кз 5 процент.

8. Лас 3000 ф. вв. прѣдъл посесїснїеї вндъте дела Ченадїа, карїї сѣнт ла Д. Ладїслаѣ пердѣпторїѣл, не карїї аре де аї прїмї дї локъл теѣ пленї-потенчїарїѣл теѣ Д. Іос. Бренчѣан консългѣор де рацїснїї.

Ex hac substantia reliquaria relinquo, et do:

Din ачѣастъ амеа авѣре лас шї даѣ:

1. In rationem templi G. ritus non uniti Szamosfalvensis, quod mei parentes in illius coemeterio quiescant, 100 fl. C. M.

2. Meis consanguineis Szamosfalvensibus et Pataiensibus 1200 fl. C. M. aequa proportione distribuendos.

3. Non minus etiam Annae de Romantzai meae nepti Claudiopoli in Felső-Szen-utza habitanti relinquo 100 fl. W.W., (uti etiam ejus sorori Julianae et fratri ejus Josepho Romantzai per 100 fl. V.V.)

4. Centum fl. V. V. inter 20 pauperes, et miseros cuiuscunque illi Religionis et conditionis fuerint aequa proportione distribuendos, sint autem hi pauperes Szamosfalvenses.

5. Coquae meae Rosalia Rinner do ducentos fl. C. M.

6. Horologium aureum minus cum sua catena aurea, cylinder, dictum, nec non annulum cum uno lapide, kauta dictum, do D. Josepho Brentsan meo Plenipotentiarior Claudiopoli, duabus autem illius filiabus do 1000 fl. V. V. — Annulum autem cum 5 petris sive lapidibus diamantinis, quem Paulo Romantzai reliqueram, non illi, sed filio natu majori D. Brentsan relinquo.

7. Lectisternia omnia relinquo Dominae Goldgniber, in cujus hospitio eram per 11 annos.

8. Paulo Practicanti penes Ex. R. Cancellariam Transico-Aulicam relinquo annulum aureum et 200 fl. C. M.

9. Literas vero nobilitares relinquo familiae meae Romantianae, Diploma vero ponatur ad archivum V. Capituli Balásfalvensis.

10. In tesseram amicitiae et benevolentiae, qua erga Magnificum D. Secretarium Gubernialem defunctum Ladislaum Vajda de Soos-Mező ejusque proles ducebar, relinquo eius filio Ladislao Vajda, cuius Baptismi testis eram, 100 fl. C. M. — non minus etiam Aemilio Retsi filio Sp. D. Gubernialis Geometrae do 100 fl. C. M.

11. Meis Consanguineis non 1200 fl. W. sed 2000 fl. W. do.

12. Res argenteas et annulum diamantinum, et acum pectoralem relinquo Magnifico D. Directori Archivi Tranico-Aulici Georgio Bogya.

13. Vestimenta vero distribuuntur inter Paulum Romontzai Practicantem penes Ex. R. C. Trannico-Aulicam, — et Sp. D. Practicantem ibidem penes

1. Не сѣма вѣсерицѣй де рѣтъя греко-лѣзницѣ дѣн Комешфалѣѣ 100 ф. т. к. негрѣ адычереа амѣнте къ пѣрѣндѣй мѣй репѣсеазъ дѣн чѣнтѣримѣя ачеѣаш вѣсерицѣй.

2. Ла рѣдениле меле дѣн Комешфалѣѣ шѣ дѣн Пата 1200 ф. вв. спре а се дѣнтѣрдѣ дѣнтре дѣн-шѣй дѣн пѣрдѣ егале.

3. Асеменеа лас 100 ф. вв. шѣ ла непѣта мѣя Анна Ромондаѣ дѣн Клѣж, че мѣде дѣн вѣдѣа „Szén utcza.“

4. Лас 100 ф. вв. спре а се дѣнтѣрдѣ дѣн пѣрдѣ егале дѣнтрѣ 20 сѣрачѣ шѣ лѣпсѣдѣй, фѣрѣ прѣвѣре ла рѣлѣдѣвне аѣ кондѣчѣвне, пѣшаѣ сѣ фѣѣ сѣрачѣ дѣн Комешфалѣѣ.

5. Лас ла вѣкѣтѣрѣса мѣя Росалиа Риннер 200 ф. т. к.

6. Даѣ пленѣцотендѣарѣвлѣ мѣѣ дѣн Клѣж, D. Iocif Бренчѣан оролоѣѣл чѣл маѣ мѣкѣ де аѣр, че се зѣче дѣлѣндѣр, къ катѣна са, прѣкѣт шѣ ѣнѣлѣ чѣл къ о пѣатрѣ, че се зѣче разѣта, — ѣарѣ ла доѣ фѣте але Дсале 1000 ф. вѣ., ѣарѣ ѣнѣлѣ чѣл къ 5 петре де диамант не карѣла лѣсасѣт лѣѣ Павел Ромондаѣ пѣ дѣ лас лѣѣ, чѣ ла фѣѣл чѣл маѣ марѣ ал D. Iocif Бренчѣан.

7. Лас тѣте вѣстѣнтѣтеле де аштернѣт Дѣмѣѣ Голд-гнѣбер, ла карѣ шѣзѣѣ дѣн оспѣдѣѣ 11 аѣнѣ.

8. Лас лѣѣ Паѣла, практикантѣтеле ла есел. р. канцѣларѣя трансѣлѣвано-авѣлѣкъ ѣнѣлѣ чѣл де аѣр шѣ 200 ф. т. к.

9. ѣарѣ дѣрдѣле новѣлѣтаре ле лас фѣмѣлѣѣ мѣле Ромондѣане, дарѣ дѣпѣлѣма сѣ се трансѣлѣвѣла ла архѣвлѣ вен. кан. дѣн Блажѣѣ.

10. Дѣн семѣла амѣчѣдѣѣ шѣ ал ѣнѣмѣѣ чѣѣ вѣне че авѣѣ кѣтрѣ Мса D. сѣкр. гѣбер., акѣт рѣпоса-тѣла Ладѣслаѣ Baida de Soos-Mező, шѣ кѣтрѣ фѣѣ Дсале, лас ла фѣѣл чѣл маѣ марѣ, лѣѣ Ладѣслаѣ Baida. 100 ф. т. к. кѣѣ фѣѣ вѣлѣпѣнѣ, асеменеа лас 100 ф. т. к. шѣ ла Емѣлѣѣ Рѣчѣ, фѣѣл С. D. ѣндѣне-рѣлѣѣ гѣбер.

11. Ла консакѣвѣнѣѣ мѣѣ пѣ лас 1200 ф. вв., чѣ 2000 ф. вв.

12. Лас Мсале Домѣлѣѣ Дѣректор ла архѣвлѣ трансѣлѣвано-авѣлѣк Георгѣѣ Борѣя ѣнѣстрѣнтѣтеле чѣле де арѣдѣнт, ѣнѣлѣ чѣл къ диамант, шѣ акѣл чѣл де пѣнт. —

13. ѣарѣ вѣстѣнтѣтеле сѣ се дѣнтѣрдѣ дѣнтрѣ Паѣла Ромондаѣ, практикантѣтеле ла есел. р. канцѣларѣѣ трансѣлѣ-авѣлѣкъ, шѣ дѣнтре спекѣвлѣлѣ Домѣ

Ex. R. C. Trannico-Aulicam Ladislaum Csűpe, cui penes vestimenta do adhuc 100 fl. C. M.

Status obligationes cum 4 % sunt auctae, ubi erant 4 nunc sunt 6.

Obligationes omnes vendantur, exceptis illis quadraginta quatuor, quas Nr. 2 memoravi, et illis cum 4 % et illae anni 1839 et factis solutionibus secundum meam ordinationem, uti et Medici curantis et pharmacopolae, et coquae et hospitii et aliorum individuorum superius memoratorum, residuum capitale addatur capitali fundationali 44,000 fl. C. M.

Quo iam haec mea fundatio Romantziana nunc cupanda scopo et intento fini suo correspondentem, eo certius et facilius ad effectum perducatur, non tantum Jus Patronatus in hanc meam fundationem relate ad juvenes ad easdem proponendas pro omni tempore deferro Illustrissimo ac Reverendissimo Episcopo Fogarasiensi et V. Capitulo Balásfalvensi sed etiam executionem totius testamenti.

Hic vero Vieniae executorem testamenti humillime rogo et absecro M. D. Georgium Bogya Archivi Transilvanico-Aulici Directorem, — et ut corpus meum ut Nr. 1 adnotavi, sepeliri faciat, et ut V. Capitulum et meum Plenipotentiarium D. Josephum Brentsan Consultorem de meo obitu notificet, ut donec V. Capitulum Plenipotentiam miserit ad res distribuendas et levandas, illas sub sigillo, titulo fundationis habeat.

Supremam vero Protectorem huius meae fundationis de genu oro, Sacratissimam suam Majestatem, Ex. R. Transilvanico-Aulicam Cancellariam, Ex. R. M. Principatus Transilvaniae Gubernium, tanquam Patriae Venerandissimos, spe firma fretus, quod hoc meum bonum in publicum directum intentum aequi bonique consulentes summo suo paterno patrocinio fovebant, quod dum impensissime ac una humillime oro, testamentariam hanc meam dispositionem pro majoris fidei dignitatis documento propriae manus subscriptione munivi et roboravi et per vocatos a me testes quoque pariter modo firmari feci.

Vieniae die 17. Octobris anno 1843.

(L. S.)

Simeon Romantza i. m. p.
de Romantza, Med. Dr.

Ладислау Чіспе, практикантеле аколо ла есел. р. канц. трансилвано-аулікъ, кѣи афаръ де вестименте дѣкѣи маї лас 100 ф. тм.

Облїгѣціиїе челе де стат кѣ 4 процент сѣнт дѣтѣдїте, знде ера 4, акѣта сѣнт 6.

Сѣ се вѣндѣ тѣте облїгѣціиїе, афаръ де челе 44 пе каре ле дѣсепнаїѣ сѣв прѣл ал 2-леа, — шї челе кѣ 4 процент, — шї челе де пе аѣл 1839, — шї дѣпѣ че се вор пѣлѣтї тѣте велѣелїе дѣлѣ ордїнѣціиїеа теа, прекѣт: ла медїк каре т'аѣ кѣрат, ла апотекарїѣ, ла вѣкѣтѣреасѣ, шї пентрѣ оспїдїѣ, шї ла алдїї індївїзї че ї ам меморат маї сѣсѣ, ретѣшїца де капїтал сѣ се адаѣре ла капїталѣа фѣндаціиїеа де 44000 ф. тм.

Іарѣ, ка ачеаста атеа фѣндаціиїеа че се ва пѣтї Ромондїанѣ сѣ се пѣтѣ пердѣче маї апѣтї шї маї зѣпор дѣ ефект кореспондѣторїѣ сконѣлѣ шї фїелѣлї пресїпїт, дѣкредїтѣдѣз пентрѣ тотдѣаѣна преосѣндїеїїеї сале D. епїскоп ал Фѣгѣрашїлѣї шї вен. капїтѣл дїп Блаж нѣ пѣтаї дрепѣлѣ (jus) патронатѣлїїїеї песте ачеаста атеа фѣндаціиїеа, кѣ реферїре ла жѣнїї ачеїа карї се вор продѣне пентрѣ еа, чї шї ексекѣціиїеа інтрегѣлїїеї testament.

Іарѣ аїчї дѣ Viena rog шї ear rog кѣ адѣжкѣ плекѣціиїеа пе Мса D. Дїректор дѣла архївѣл трансилвано-аулік, Георгїѣ Богїа, ка сѣ ексонереѣзе ін-портѣжїтареа трѣпѣлїїеї меѣ, дѣлѣ кѣт дѣсепнаїѣ сѣв прѣл 1, шї ка сѣ дѣштїїїеѣзе пе вен. капїтѣл шї пе пленїпотендїарїѣл меѣ D. консѣлѣторѣ Іосїф Бренчѣан деспре тѣртѣеа теа, ка пѣлѣ кѣнд вен. капїтѣл ва трїміте пленїпотїнѣдѣ пентрѣ дїстрїбїїереа шї прїміїереа ачестора лѣкрарїї, сѣ ле дїлѣ об-сїціїлате, сѣв тїтлѣ де фѣндаціиїеа.

Іар пе сѣпретѣл протектор ал ачестеїї а теле фѣндѣціиїеїїеї пе сакратїсїма са Маїестатеа, пе есел. канцеларїѣ транс-аулікѣ, пе есел. р. гѣвернѣ ал M. Прїнципат Трансїлванїа, ка пе чеї маї венерабїлїї ал патріеїї, дїї rog дѣ цензурїї, пїлїн де снерандѣ, кѣ ачест ал меїї ашезѣтѣжїт, менїг пентрѣ вїпеле пѣлїк сѣ вїневоїаскѣ ал лѣа сѣв преа-дѣлѣтѣл сѣѣ пѣрїїнтеск патроціиїїѣ, каре рѣгѣдїїеа репедїндѣо, ка ачеастѣ атеа дїспѣсѣдїїеа testamentаре се аїѣѣ пѣтере де докѣмент демѣѣ де кредїтѣдѣ, ам дѣтѣрїтѣо кѣ сѣвскрїпціиїеа тѣпѣлїїеа дѣсѣшїї шї амѣїї пѣс сѣ о сѣвскрїе шї тѣртѣїїеа кїемаре де мїне.

Viena, 17. Octobris. 1843.

(L. S.)

Simeone Romontza i. m. p.,
de Ramontza, Doctor de Medicinã.

Praetens testamentum per testantem Spectabilem ac Generosum D. Simionem Romontzai de Romantza Medicinae Doctorum propria sua manu coram nobis subsignatum, usualique eius sigillo roboratum fuisse. Vieniae 17. Oct. an. 1843.

Georgius Bogya m. p. Officii Archivi Transilvanico-Aulici Director et Texator Aulicus.

Carolus Zudor m. p. Registrans Transilvanico-Aulicus.

Codicillus. Horologium majus cum sua catena aurea non relinquo D. Csaika Officiali in Aedificio S. Laurentii uti dixeram, sed illud relinquo Dnae Maximilianae Goldgniber in cuius hospitio eram per 11 annos. 1843 die 24. Nov. Simeon Romontzai m. p.

Codicillus. Annulum cum quinque petris non relinquo D. Romontzai Practicanti penes Canc. Transilvanico-Aulicam, sed illum relinquo filiae majori natu Mag. D. Consultoris Josephi Brentsan 1843 die 1. Dec. Simeon Romontzai m. p. M. Dr.

Codicillus. Vestem viridem pelicam relinquo D. Consultori Josepho Brentsan.

Codicillus. Minutias relinquo coquae meae, res vero aliae, siquae vendendae erunt, vendantur, et pecunia addatur capitali 44,000 fl. C. M. 1843 die 1. Dec. Simeon Romontzai m. p. M. Dr.

Codicillus. Haec, quae hic dixi in codicillo habeant vim etiam in testamento, quod invenietur in Archivo Cancel. Transilvanico-Aulicae. 1843 die 1. Dec. Simeon Romontzai m. p. M. Dr.

Codicillus. Status Obligationes emi adhuc duas cum 5 %. 1844 die 11. Junie. Dr. Romontzai m. p.

Codicillus. Adjutum 100 fl. C. M. quod D. Sp. Ladislao Csüpe assignavi, jam illud non D. Csüpe relinquo, sed familiae Romontzaianae 1844 die 19. Aug. Dr. Romontzai m. p.

Codicillus. Pecuniam ex venditione possessionis Csanadiensis accepi per M. D. Consultorem Josephum Brentsan. Dr. Romontzai m. p.

Codicillus. Ecclesiae G. B. Catholicae S. Barbarae hic Vieniae relinquo Centum fl. C. M.

In fidem copiae subscripsit. Vieniae die 28. Dec. 1844.

(L. S. Expediturae Can. Transilvanico-Aulicae.)

Joannes Schuster m. p.
Expediturae Director.

Adeverim dazъ kpedinga nôstrъ, katzъ testamentele spectavilazъ mi denerosazъ Domn Simeone Romontzai de Pamanga, Dpza de Mediginzъ, a създ-сетнат dnaintea nôstrъ testamentъla presinte къ проприя тъпа, ши ла дитърит къ сцилелъ съд чел всзал. Дн Вiena, ziua a 17-ea азлї Окт. азл 1843.

Георгиѣ Богия м. п., директор ши таксатор азлї ла офїцїл архївнлї трансїлвано-азлїк.

Каролъ Зудор м. п., режестранте транс.-азлїк.

Kodїгїл. Оролоцїл чел маї таре къ катена са чеа де азр нъл лас Домнлелї Чаїка офїцїлеллї дн едїфїцїл дела С. Лазренцїл, прекъм зїсесът, — даръ дл лас D. Максимїлианел Goldgniber, ла каре ам фост дн оснїцїл 11 анї. 1843 ziua 24. Noembrie. Simeone Romontzai, Dp. d. M.

Kodїгїл. Инелл чел къ 5 петрїл нъл лас практикантеллї ла есел. р. канделърїл трансїлвано-азлїк, Домнлелї Ромонцаї, — даръ дл лас фетел чел маї тарї а D. конслаторїл Іосїф Бренчean. 1843 1. Дек. Simeone Romontzai, Dp. d. M.

Kodїгїл. Вестмднтл меѣ чел verde de тътасе дл лас D. конслаторїл Іосїф Бренчean.

Kodїгїл. Мъръндъмїреле ле лас възкътресел меле, еаръ челелалте инстръмїнте че вор фї де вндѣт съ се vinde, ши ванїл съ се адаоде ла капиталл де 44000 фрї. т. к. 1843, 1. Декетвре. Simeon Romontzai, Dp. d. M.

Kodїгїл. Ачестеа че ле зїсесът дн Kodїгїл съ азлв пѣтере ши дн testamentъла че се афл дн архївл есел. р. канц. транс.-азлїче. 1843, 1. Дек. Simeon Romontzai, Dp. de M.

Kodїгїл. Маї кѣмпъраїл длкъ облїгъцїнїл де але стателлї къ 5 проц. 1844, 11. Іанїл. Simeon Romontzai, Dp. de M.

Kodїгїл. Ажъторїл де 100 ф. т. к. не каре дл асїгнаїл спек. D. Чїзпе, акъм нъл лас D. Чїзпе, даръ фамїлїел меле Ромонцїане. 1844, 19. Авг. Dp. Romontzai.

Kodїгїл. Прїн Мса D. конслаторїл Іосїф Бренчean прїмїїл ванїл петрл посесїзнеа чеа вндѣтл дела Chenadia. Dp. Romontzai.

Kodїгїл. Пе сеата вїсерїчел гр.-катол. дела с. Барвара дїн Вiena лас 100 ф. т. к. Дитрл адеверїреа копїел а съскрїе дн Вiena, 28. Декетв. 1844.

(L. S. експедїтреї дела канц. транс.-азлїк.)

Іоанне Шъстер, директор ла експедїтърл.

KS Декретъла Серенї. Сале Прїнцїп. Гъвернѣторїл кътръ кондъкторъл четелор ротъне Сїмеоне Балїнт, авїзат дн Nr. 32 ал Gazetel, прекъм ши черчетърїле екoнoмїче, Nr. VIII., вор врта дн Nr. вїгoрїл.